15e Jaargang — Curaçao den 1sten October 1898. — No. 770

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.

PROCLAMATIE

van Hare Majesteit de Koningin Weduwe, Regentes.

In naam van Hare Majesteit WILHELMINA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Wij EMMA, Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk.

LANDGENOOTEN!

De taak, die Mij in 1890 werd toevertrouwd, is weldra geëindigd. Mij valt het onwaardeerbaar voorrecht ten deel, Mijne beminde Dochter den leeftijd te zien bereiken, waarop Zij naar het voorschrift der Grondwet tot de regeering wordt geroepen. In dagen van smart en rouw trad ik op als Regentes van het Koninkrijk, thans schaart zich het geheele Volk in vreugde om den troon zijner jonge Koningin. God heeft Mij in deze jaren gesteund, Mijn dierbaarste wensch is vervuld.

Aan allen, die Mij met raad en daad hebben ter zijde gestaan en die Mij gesteund hebben door hunne liefde en gehechtheid, breng Ik Mijnen dank.

Moge het ons Land met zijne bezittingen en Koloniën onder de regeering van Koningin WILHELMINA wel gaan! Het zij groot in alles, waarin ook een klein volk groot kan zijn!

Ik treed af van de hooge plaats, die Ik in ons Staatswezen heb bekleed, met den diepgevoelden wensch, dat op Koningin en Volk te zamen door de nauwste banden vereenigd, Gods zegen blijve rusten.

Lasten en bevelen dat deze proclamatie in de "Staatscourant" en het "Staatsblad" opgenomen en ter plaatse, waar zulks gebruikelijk is, aangeplakt zal worden.

Gedaan te 's Gravenhage, op heden den 30sten Augustus 1898.

EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
W. H. de Beaufort.

De Minister van Financiën,
Pierson.

De Minister van Justitie,
Cort v. d. Linden.

De Minister van Oorlog,
Eland.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
H. Goeman Borgesius.

De Minister van Waterstaat, Handel en nijverheid,
C. Lely.

De Minister van Marine,
Röell.

De Minister van Koloniën,
Cremer.

PROCLAMATIE

van den 31sten Augustus 1898, betreffende de aanvaarding der regeering door hare Majesteit Koningin WILHELMINA.

Wij WILHELMINA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

AAN MIJN VOLK!

Op dezen voor U en Mij gewichtigen dag gevoel Ik Mij gedrongen eenige woorden tot U te richten.

Allereerst een woord van warme dankbaarheid! Sedert Mijne vroegste jeugd hebt Gij Mij omgeven met uwe liefde. Uit alle deelen van het Koninkrijk, uit alle kringen der maatschappij, van ouden en jongen, ontving Ik steeds de treffendste blijken van gehechtheid. Nadat Mijn beminde Vader Mij was ontvallen, werd al Uwe aanhankelijkheid aan Mijn Stamhuis op Mij overgebracht. Thans, nu Ik gereed sta de schoone, doch zware taak, waartoe Ik geroepen ben, te aanvaarden, gevoel Ik Mij als gedragen door Uw trouw.

Ontvangt Mijnen dank! Hetgeen Ik tot dusver mocht ondervinden liet onuitwischbare indrukken bij Mij na. Het is Mij een waarborg voor de toekomst.

Mijn innig geliefde Moeder, aan Wie Ik onuitsprekelijk veel verschuldigd ben, gaf Mij het voorbeeld van edele en verhevene opvatting der plichten, die nu op Mij rusten.

Ik stel Mij tot levensdoel dat voorbeeld na te volgen, te regeeren zooals van een Vorstin uit het Huis van Oranje wordt verwacht. Aan de Grondwet getrouw wensch Ik den eerbied voor den Nederlandschen naam en de Nederlandsche vlag te bevestigen. Ik wensch bij het Opperbestuur over de Bezittingen en Koloniën in Oost en West rechtvaardigheid te betrachten, en naar Mijn vermogen bij te dragen tot verhooging van Uw geestelijk en stoffelijk welzijn.

Ik hoop en verwacht, dat U aller steun, in welken ambtelijken of maatschappelijken werkkring binnen of buiten het Koninkrijk Gij zijt geplaatst, Mij daarbij nooit ontbreken zal.

Op God vertrouwende en met de bede, dat Hij Mij sterke, aanvaard Ik de regeering.

Lasten en bevelen dat deze proclamatie in de "Staatscourant" en het "Staatsblad" opgenomen en ter plaatste, waar zulks gebruikelijk is, aangeplakt zal worden.

Gedaan te 's Gravenhage, op heden den 31sten Augustus 1898.

WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
W. H. de Beaufort.

De Minister van Financiën,
Pierson.

De Minister van Justitie,
Cort v. d. Linden.

De Minister van Oorlog,
Eland.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
H. Goeman Borgesius.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
C. Lely.

De Minister van Marine,
Röell.

De Minister van Koloniën,
Cremer.

FEUILLETON.

TRIUNFO DI CIENCIA.

"Nunca bo no a doena hende un receta robes, dokter Macpherson? mi a puntra e famoso dokter, ora el a doena mi un receta. Mi ta kere, koe toer dokter, alomenos un bez den nan bida, mester a ekibocanan."

"Asina leuw koe mi sabi, no," Macpherson dici. "Si, mi a doena un hende un remedi un dia pa é droemi, koe falta poco el a moeri, ma tabata su mes culpa. Mi tabata biba den un cas boenita na Chelsea i mi tabatin dos criá. Un cierto anochi, koe nan tabata liber, mi a tendé un batimentoe fuerte na porta. Mi a habri porta i mi a contra un mucha chikitoe, koe tabata pidi mi pa bai mira un hende maloe koe ta biba un mei ora di distancia for di mi cas.

"Ki falta es enfermo?" mi a puntra es mucha, ma e no tabata sabi. El a pasa dilanti e cas, un homber bieuw a abri porta, doené un chilin i pidié di bai busca un dokter di mas acerca.

"Ma mi no ta dokter di mas acerca," mi dici. Es mucha tabata mira mi admirá i dici: "Bo ta único, koe mi conocé!"

Es observacion ai a toca mi coerazon, i mi a bisti jas, skirbi direccion koe e mucha a bisa mi i mi a cohé camina.

Mi a kere koe ta algo serio mester a pasa, p'esai mi a camna asina duroe koe mi tabata por.

Ora koe mi a jega n'e cas, tabata henteramente scur i mi tabata puntra mi mes, koe mi no tabata ganja, pa motiboe koe despues di mi batimentoe, mi no a sinti un senjal koe den cas ai por tin hende. Mi a kere di haja e cas ariba abao, ma net ora mi kier a bolbé mi a sinti un hende jega na porta. Un senjor koe un lampi na mân a abri porta.

"Sigur bo ta e dokter koe mi a larga busca?" el a puntra mi. Pasa paden.

"Mi tabatin miedoe, koe e mucha lo no a haja bo," é tabata sigi papia, mientra koe nos tabata subi un trapi i koe mi tabata bisé koe mi mester a camna masjar aleuw.

"Ta duel mi," é dici, "mi a kere koe lo el a haja un dokter mas acerca; no tin dokter mas acerca, dokter?

"Sigur, ma ta parcé koe e mucha no ta conocé ningun otro", mi dici i nos a drenta den kamber, oenda mi tabata busca e hende koe ta maloe, ma sin koe mi por a hajé pa mira.

Es cuartoe tabata na gustoe, bon mueblá; riba un mesa tabatin dos glas, un botter di cognac i un caha di sigá ma nada di hende maloe.

"Kita bo jas i toema un stoel, es senjor bieuw dici. "Sigur lo bo no desprecia un glas di brandi!"

Papiando asina el a bai sinta i el a jena es glasnan.

"Dispensa mi," mi dici admírá, "mi kier mira es hende maloe promé."

"E tabata mira mi spantá, i dici: "Mi ta es enfermo!"

Mi a keda stranjo, pasobra e homber tabata moenstra mas salud koe un piscá.

"Bai sinta i lo mi conta bo toer cos," el a sigi papia poco-poco. "Mi ta sufri di insomnio. Bo no sabi ki castigoe ta, pa hende pasa henter anochi sin droemi, mientra koe toer otro hende ta droemi. Coe ningun bo por papia Mi ta temé koe cualkier ora mi por bira loco."

"Si, ta fastiosa," mi a respondé, ma toch ta un enfermedad curabel.

"Ma mi ta keré, koe awe nochi nada lo no juda mi, mi ta combenci koe lo mi no cera mi wowo un instante. P'esai mi a larga busca ..i dokter, i ta duel mi koe bo mester a camna asina tantoe."

"Ta bon anto, koe mi a trecé un remedi," mi dici, lo mi doena bo algoe awé nochi, ma bo mester stop di huma i evita bo también di bebida sterki i bo mester haci muchoe egercio, si bo kier bira bon."

Es homber a sagudi su cabez tristemente i dici:

"Remedi, dokter, no ta sirbi mas pa mi; mi a purba toer caba."

"Anto lo mi kier sabi, ta pakiko bo a larga jama mi?" mi a puntra impaciente.

"Lo mi bisa bo," é dici coe masjar calma," mi no por keda sol henter a-

Curaçao 30 September.

Emile Zola beoordeeld:

II.

Het *Petit Journal* verhaalt, dat de beteekenis van het vonnis over Zola geweten, den 2en Juli aan diens huis te Médan moest plaats hebben; de deurwaarder schelde 's avonds te half negen aan, maar de oude dienstmeid antwoordde door het traliehek van de deur, dat zij niets mocht aannemen. Daarop is de deurwaarder naar den maire van Médan gegaan, om hem het stuk met zijn aanteekening te overhandigen, en de maire zou het in gesloten couvert aan Zola's huis laten brengen.

Ziedaar hoe Zola zelf een einde gemaakt heeft aan zijn verheerlijking door de Dreyfusisten binnen en en buiten Frankrijk, een daad stellend, die wel geen vereerder van dezen tooneelheld zal hebben verwacht. Hoe is hij trillend, brullend van verontwaardiging opgesprongen, tot het wreken van het beleedigde recht, tot de handhaving van Frankrijks eer! Met hoeveel schijn van diep lijden heeft hij de wonden van zijn ziel blootgelegd, geslagen door het bewustzijn en de onwrikbare overtuiging, dat Frankrijk, met name het Fransche leger, die eer te grabbel gooide, een bewustzijn en een overtuiging, waartoe op den dag van Zola's aanklacht zeker nog geen reden bestond! Met hoeveel bombasterig vertoon klaagde hij, zonder dat er toen eenig deugdelijk bewijs kon geleverd worden, tal van Fransche hoofdofficieren aan in zijn verpletterend *j'accuse*, dat zij ofschoon overtuigd van diens onschuld Dreyfus hadden schuldig verklaard! Met hoeveel liefde voor recht en rechtvaardigheid was hij bereid alles te verduren, alles liever dan zijn zielekreten te smoren!........ En diezelfde Zola, in de gelegenheid gesteld door een soort van martelaarschap om het onwrikbare van zijn overtuiging te bewijzen, waardoor misschien zelfs velen, welke hardnekkig aan reclame bleven gelooven, aan het twijfelen zouden gebracht zijn,—diezelfde Zola gaat om aan een gevangenschap van een jaar, welke zeker niet al te hard zou zijn geweest, en aan een boete van eenige duizenden frank te ontsnappen, op de vlucht als de meest gewone sterveling, als iemand, die niets voor zijn beginsel, voor zijn overtuiging veil heeft, geen dagje van zijn vrijheid, geen *sou* van zijn millioenen. Inderdaad, scherper vonnis had dezen schermer met groote woorden, dezen windblazer niet kunnen treffen dan hij zelf door zijn vlucht heeft geveld.

Verwatenheid tot razernij gedreven, ziedaar de drijfveer van deze nobele ziel, de ondeugd, die dit gansche leven heeft beheerscht, die onwelriekend opwalmt uit de riolen, waarin hij jarenlang de stoffen gaarde voor zijn letterkundigen arbeid, maar die zich ook verraadt in zijn bescheiden meening, dat de Paus van Rome hem wel een private audiëntie zou verleenen, omdat hij was....... *le grand Zola*: die zich toont in de pogingen om Lourdes den doodsteek toe te brengen, en eindelijk in zijn barnumachtig getrommel en gesnork over de zaak-Dreyfus. De grootste lafheid na den in vuurwerk vertoonden hoogsten heldenmoed!

Nog kort geleden, nadat Ernest Judet van *Le Petit Journal*, naar den oorsprong der laagheden zoekend welke in Zola huizen, het verleden van diens vader nagesnuffeld en daar onteerende smetten gevonden had,—diefstallen door hem dienende in het leger begaan — wierp Zola hem woedend het woord *lasteraar* toe en daagde hem voor den rechter. Judet voorspelde toen, dat dit proces Zola zou doen nederstorten van het voetstuk, waarop hij zich had geplaatst. Zijn profetie is in vervulling gegaan: de waardige zoon van den waardigen vader bleef den dag, waarop de rechtszaak zou worden behandeld, afwezig. Nu is voor een rechtgeaard kind wel niets heiliger dan de nagedachtenis van een vader of een moeder. Wordt deze lasterlijk aangerand, dan kookt het bloed en rust men niet, voordat de aangewreven smet verwijderd is....... Zola de aanklager vlucht: hij vlucht voor de schim van zijn onteerden vader en, het voetstuk onder vermeende grootheid voelende wankelen, voor eigen schande, voor de wraakgodin van zijn onbeschaamde zelfvergoding.

Volgens *Le Petit Journal* bestaat er een oud document over Zola, over de loopbaan van wat Judet noemt *verschijnsel van onzedelijke physiologie*. Het dateert van 1875 en draagt de onderteekening van een oudhoofdredacteur der *Republique Française* Colani, die Zola teekent met treffende juistheid, zooals hij was en geworden is. Colani schreef drie en twintig jaar geleden:

Zola is geen vriend van gesloten deuren. Zijn vrienden verzekeren dat hij het publiek onverschillig ziende voor zijn eerste werken, uitriep: "Hier geraakt men tot niets, zoo men geen lawaai maakt".

En hij besloot om lawaai te maken, veel lawaai. In gelijk geval sneed Alcibiades zijn hond den staart af; dat is het oude klassieke spel. De heer Zola bond aan den staart van den zijnen een stoofpan meer geruchtmakend dan appetijtelijk, en de hond loopt nog. Men kan zich niet meer aan het venster vertoonen zonder de pan op de keien te hooren en zonder te worden gehinderd door de dampen, die eruit opstijgen.

Ronduit gesproken zie ik niet in, hoe Zola nog verder zou kunnen gaan. En hij moet steeds verder voort, zoo hij niet spoedig wil kelderen.... O de tweede pan, ik zie ze daar al in een hoek van zijn decoratie-magazijn! Hij maakt nu (steeds in den cycle der Rougeon-Maqcuart] een roman klaar *over den soldaat*, waarin hij onze rampen zal verhalen en het militaire leven zal beschrijven, zooals het is, d. w. z. *zooals hij het ziet*, met dien blik, die in de geheele bevolking van onze voorsteden slechts gedegradeerde of lage of aartsdomme wezens heeft kunnen ontdekken.

Dat zal een storm doen opgaan, men zal hem den vijand van Frankrijk noemen, hij rekent daarop. Een Italiaan, een van zijn vrienden, heeft het ons verzekerd.

De heer Zola heeft gelijk met daarop te rekenen. Zoo hij aan het leger raakt zal het lawaai zoo geducht zijn als hij het bij mogelijkheid maar kan verlangen.

Maar zal hij er roem en profijt van trekken?.... Zal hij staande blijven tegenover de nationale verontwaardiging? Zal hij niet door een onweerstaanbaren stroom meegesleept, dien dag in het niet worden teruggeworpen?

Werpen deze woorden niet een eigenaardig licht op de rol, welke Zola in de zaak-Dreyfus heeft gespeeld en zijn ze niet profetisch gebleken, nu hij dat *teruggeworpen in het niet* voorziende den dag der wraak en der vernedering, even diep als hij in eigen oogen hoog stond, niet heeft afgewacht? Toen hij zijn fanfaronnade: *La vérité est en marche*, de waarheid is in aantocht, losliet, dacht hij wellicht nog weinig, hoezeer hij daarmee zijn eigen doodvonnis streek. Inderdaad, *de waarheid is in aantocht*, de waarheid, die Zola den volke zou vertoonen, ontdaan van het vorstelijk kleed, waarin hij zijn melaatsche ledematen had gehuld, in al zijn afschuwelijke naaktheid.

Velen, die Zola hebben gevierd als een groot, onbaatzuchtig, vaderlandlievend man, een held, die tegen alles en allen pal stond voor recht en rechtvaardigheid, een wreker van de vermoorde onschuld, zullen nu, dunkt ons, wel ietwat bekomen zijn van hun bewondering, zoo niet geheel zijn ontnuchterd. Velen, maar zeker niet allen! Voor dezen schijnt Zola nog altijd een groot en edel man. De hypnose, waaraan ze lijden, heeft blijkbaar nog niet uitgewerkt.

———o———

De geestelijken op de Philippijnen.

Aan een uittreksel uit de Juli-aflevering van het consulaire verslag des *Amerikaanschen* consuls te Manila wenschen wij in ons blad een plaats te geven.

Wij geven hiermede ter gunste der geestelijkheid op de Philippijnen een getuigenis, zoo onverdacht en onafwijsbaar mogelijk.

Men oordeele.

De Amerikaansche consul schrijft:

De pastoor is de vader en raadgever der bevolking en helpt haar niet alleen door raadgeving, maar even zeer door directe behartiging harer materieele belangen. Menig Spaansch pastoor heeft veel goeds gedaan door het aanleggen van wegen, bruggen en het bouwen van kerken, waarbij hij zelf veelmalen als ingenieur of architect optredend, een zoo verrassend succes oogstte, als men nooit had kunnen verwachten van een man, die meer heet om te gaan met rozenkrans en scapulier dan met schietlood of waterpas.

De Spaansche broeders, priesters of strenge ordesgeestelijken komen naar het eiland zonder eenige hoop op terugkeer naar het vaderland, en zij vervullen behoudens schaarsche uitzondering trouw en met liefde hun plicht.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Kerkelijke berichten.

Ter gelegenheid van het H. Rozenkransfeest zal Z. D. Mgr. J. J. A. Van Baars morgen ten acht ure in de kerk van O. L. V. van den Allerh. Rozenkrans de Pontificale H. Mis opdragen en 's avonds ten zes ure plechtig Lof met processie houden.

* * *

Evenals het vorige jaar heeft de Apostolische Vicaris ook dit jaar wederom de gebruikelijke gebeden om van God overvloedige regens over de eilanden af te smeeken voorgeschreven van 1 October tot 25 Maart a. s.

Havennieuws.

Vermoedelijk zal aanstaanden Dinsdag het Engelsche stoomschip *Salamanca* in dienst van de *Red D Line* van hier via La Guaira naar New-York vertrekken.

De *Maracaibo* van de *Red D Line* vertrok van New-York naar Curaçao heden en niet den 24sten September, op welken dag het Duitsche stoomschip *Abydos* uitvoer, dat door de *Red D Line* gecharterd is.

Het stoomschip *Philadelphia* vertrekt 8 October uit New-York hierheen en de *Caracas*, die vergroot is, zal den 22sten October wederom in de vaart komen en uit New-York naar Curaçao vertrekken.

* * *

Donderdagmiddag is Hr. Ms. *Sommelsdyk* na te Aruba een week vertoefd te hebben, in onze haven teruggekeerd, doch Vrijdagmorgen wederom naar zee gegaan.

* * *

Ter eere van den état-mayor van het Italiaansche oorlogsschip *Dogali*, dat Vrijdag uit onze haven naar Colombia vertrok, werd laatstleden Maandag op het Gouvernementshuis een diner gegeven.

* * *

Donderdag in den namiddag is de Heer M. J. Selhorst, Directeur der Openbare Werken alhier, met de *Gouverneur Van Heerdt* naar Vela de Coro vertrokken. Naar men zegt, heeft genoemde Heer in opdracht op te treden in zake het gebeurde met de *Margarita*.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Maraya Alvarez, S. B. Brandao, Adolfo Gil Canónigo, Amanda Dacosta Gomez, Elena Daflar, Francco, Figueredo H, José Freo Fernandez, Ermesilia Giou, Elisabet Henriquez, Lonor Jos, Virginia Pietersz, Juan Pontoja, Birginia Martines, Luisa Maduro, Gijsbers P. de Windt,

De orkaan.

Betreffende den orkaan, die den 11n September ll. de eilanden St. Vincent, Barbados en Sta. Lucia geteisterd heeft, deelt *The Catholic News* van Trinidad de volgende berichten mede:

St. Vincent, 12 September.

Gisteren werd dit eiland overvallen

---

nochi. Mi ta sinti manera mi ta bira loco, mi mester di un hende pa papia coe mi."

"I bo ta keré, koe mi........"

"Sigur dokter; awe mi tin mester di bo, no como dokter, ma como amigoe i lo mi moenstra bo mi gratitud. Lo mi por puntra bo cuantoe ta bo *honorarium*?"

"Ordinariamente mi ta cobra 7½ chilin," mi dici fastioso, "ma si nan jama mi anochi...."

"Anto bo ta cobra mas, ta natural!" Pesai nos lo conta anto 10 chilin!"

Mi a keda ketoe.

"Lo mi por puntra bo també com largoe asina bo bisjita sá dura?

"Esai ta depende, algun bez cinco minuut i tin bez un ora."

Es bieuw a coeminsa conta riba su dedenan.

"Larga nos toema pa termino medio 32½ minuut," el a sigi ta papia." Lo mi paga bo 10 chilin pa cada 32½ minuut koe bo keda cerca mi. Bo a bini 20 minuut prome koe diez-dos or i awor lo mi paga bo pa té 7 minuut pa un ora." Papiando asina el a doena mi un mei libra esterlina i dici: "Si bo kier bo por receta mi algoe awor, aunké lo ta mas agradabel pa mi koe nos sinta combersa un poco. Ata un sigar, larga nos huma poco."

Mi mester a combini, pasobra mi no por a haci di otro manera i mi a cendé un sigar excelente. Pa un or mi a lamanta i mi kier a bai. Ma mi paciente a pidi mi asina tantoe di toema un otro mei libra esterlina koe mi no por a nenga di cumpli coe su deseo.

"Masjar bon," mi dici, "lo mi keda bao di condicion, koe bo ta bai droemi i poerba di pega sonjo."

Mi també kier a bai droemi, pasobra mi tabata masjar cansá.

Mes ora el a bai cai droemi riba un divan.

"Bo ta priminti mi koe lo bo no bai si lo mi pega sonjo aunké ta pa un cuartoe di ora?" E tabata puntra mi spantá i mi a primintié.

El a cera su wowo i haci manera e ta droemi, ma despues di un mei ora el a bula lamanta, hinca manoe den su sacoe i bolbé doena mi un mei libra esterlina.

"Bo no mester loebida bo honorarium, é dici i el a bolbe bai droemi.

Mi tabata henteramente fatigá i mi kier a bai, ma mi enfermo a lamanta di repiente i dici:

"Esai no por socedé; com lo mi por sabi cuantoe mi ta debé bo si mi mester pega sonjo?"

"Bo por confia riba mi", mi dici, mientra mi a cohé un courant ta leza.

Pa dos or el a bolbé lamanta i paga mi pa di cuater bez.

Mi a bira falsoe i mi kier a bai, ma mi a haja un otro idea. Es remedi pa hacié droemi koe el a nenga, ta mi dilanti riba mesa. El a bisa mi koe el a toema toer cos, ma es aki ta masjar fuerte, lo é mester doena bon resultado. Mi a sacudié den un glas coe cognac i mi dici: "Podiser bo ta toema ainda un poco cognac mas i sigur lo é doena bo sonjo."

El a obedecé mi i el a bebe toer; i es narcótico a traha unbez. El a pega un bon sonjo i mi a cohé mi jas i mi sombré i mi a saii.

Com tantoe mi a spanta, ora mi a jega cas i koe mi a haja koe ladronnan a ruina mi. Mi enfermo tabata simplemente un miembro di es troepa di ladronnan, koe mester a trata di toer manera di tene mi for di cas.

Unbez mi a bai na poliz. Es inspector a doena mi poco speranza i dici, koe e págara lo a boela bai caba.

"Esai mi uo ta keré, pasobra mi a doena es homber un remedi koe lo tené na sonjo alomenos un dos dia"

"I bo a hajé?" mi a puntra Dr. Macpherson, ora el a bolbé cendé un sigar.

"Sigur," é dici, mescos koe mi a largé i es remedi a hacié maloe tambè E tabata un malhechor bieuw i pa su via a haja toer es otro ladronnan. Mi a haja toer mi asuntonan trobé. Esai no tabata un triunfo pa ciencia?"

———o———

door een zoo hevigen cycloon als men zich niet kan herinneren, dat ooit heeft plaats gehad. Hij overtrof in hevigheid dien van 1831 en duurde ook langer, wijl hij 's morgens 8 uur 10 minuten begon en met een tusschenruimte van 25 minuten op den middag ongeveer ten drie uur eindigde. Toen de storm bedaard was, had het eiland de gedaante van een verbrande streek. Vier schepen waren op het strand gezet, twee zonken in de haven en anderen verdwenen in zee. Het getal dooden, dat tot nu toe bekend is, bedraagt 75, doch men schat dat in 't geheel 300 menschen het leven verloren hebben, omstreeks 20.000 menschen zijn zonder dak. Bijna alle kleine huizen zijn ingestort, evenzoo verschillende groote, magazijnen, kerken, enz. Drie groote schepen zijn op de kust gezet. De telegraaf—en telephoonlijnen zijn gebroken. Duizenden hebben gebrek en moeten op kosten van het gouvernement onderhouden worden. Van Argyle tot Kingstown is niet één huis staande gebleven, evenzoo van Kingstown tot Baccament. Bijna alle arbeiderswoningen zijn verwoest, het volk van den omtrek, dat zonder kleeding en voedsel is, zoekt een toevlucht in Kingstown. In Barouaille is alles behalve drie huizen met den grond gelijkgemaakt.

Barbados 13 September.

Zaterdag en Zondag 10 en 11 September 1898 zullen nooit meer vergeten worden door de bewoners van Barbados. De barometer begon Zaterdag om 10 uur 's voormiddags te dalen en bereikte het laagste punt 29.46 om half elf 's avonds. Om 7 uur 's avonds stak er een frissche wind op, die plotseling een snelheid verkreeg van 62 mijlen per uur 's avonds om 11 uur 15 min., van 75 mijlen om 11 uur 17 min. en een kwartier later nog grootere snelheid. De groote en sterk gebouwde huizen kwamen vrij met onbeduidende schade, maar duizenden kleine huizen werden verwoest.

Daken en muren stortten neer en de bewoners werden daaronder begraven. Hutten werden verbrijzeld door neervallende boomen, anderen weggespoeld door watermassa's, vele huizen werden vernield door brand, daar de storm de deuren en vensters openwierp en brandende lampen omverstortte en de bra[illegible]d n'et kon ge[illegible] worden.

Terwijl de storm dit vreeselijk werk voortzette, brak ook de zee los en wierp haar golven op het strand met donderend geraas, dat nog boven het gebulder van den storm gehoord werd. Een der schepen in de baai werd door de woedende baren opgenomen en wederom in de diepte geslingerd. In dezen vreeselijken maalstroom verdween de *Dredge*, waarbij een man, die aan boord was, omkwam. De schooners *Elmo*, *Campania*, *Ocean Traveller* en de sleepboot *Ida* werden op *Lower Wharf* geworpen en stukgeslagen. De schooners *Florence B. Parr* en *Kate Florence* dreven weg. Uit de stukgeslagen schepen dreven vaten met rum en jenever, met gezouten vleesch rond. Hammen, blikken met melk, aardappelen en allerlei soort levensmiddelen zag men weg spoelen.

Bij het *Central Station* werden veertig dooden opgegeven. Twintig gewonde personen werden in het hospitaal opgenomen en twaalf anderen na geneeskundige behandeling naar huis gezonden. Gisterenavond was bij The Colonial Secretary's Office het getal dooden honderdvijftig. Twintig nog werden aangegeven in *District B.* en twaalf in *District C.* en zeven onbekende dooden waren tentoongesteld op de openbare begraafplaats.

St. Lucia, 13 September.

Zondagavond viel hier hevige regen onder geweldige donderslagen en voortdurend bliksemen. Groote aardstortingen hadden plaats te Soufrière, vijf menschen, tien huizen en twee bruggen verdwenen.

Een springvloed deed veel schade te Choiseuil; zeven menschen kwamen om bij een aardstorting. De cacaoplantages hebben groote schade geleden en velen zijn geheel vernield. Andere bijzonderheden ontbreken, de wegen zijn onbegaanbaar, de telephoondraden gebroken; gisterenavond keerde hier het stoomschip *Deramore* terug met drie man, die gered waren van het verongelukte schip *Ocean King* van St. Vincent.

NEDERLAND.

De Gouden Koets.

De Gouden Koets is het huldeblijk door het Amsterdamsche volk aan H. M. de Koningin aangeboden en door H. M. aanvaard.

Bij het maken van de koets hebben de ontwerpers zich tot taak gesteld Nederlandsche kunst, Nederlandsche nijverheid en Nederlandschen arbeid in dienst te stellen. Boetseeren, beeldhouwwerk, laken— en marokijnbekleeding, idem zilver—en passementwerk, goudstiksels en tapijtwerk, verguldsel en decoratieschildering, het gebogen en geëtst glas, ivoor—en bronswerken, alles is van Nederlandsch maaksel. Verder zijn onder leiding van de directrice der kunstnaaldwerkschool te Amsterdam naar teekeningen van prof. Sturm, de fijnste borduurwerken uitgevoerd, ongerekend wat werd verricht door: Tesselschade, Arbeid Adelt, het R. K. Maagdenhuis, het Burgerweeshuis enz. Zooveel mogelijk zijn ook Nederlansche grondstoffen gebruikt.

De paneelen zijn beschilderd door den heer N. van der Waay, hoogleeraar aan de Rijksakademie van beeldende kunsten. De drie paneelen van elk zijvlak vormen te zamen een afzonderlijk geheel. De schildering op het rechterpaneel stelt voor een Hulde van Nederland. In het midden een figuur, voorstellende Nederland en Oranje; daarom groepeeren zich beelden, voorstellende: Den Vrede, Het Onderwijs, Het Geloof enz. Het schilderwerk op het linkerpaneel verbeeldt eene hulde der koloniën : aan de Nederlandsche Maagd worden door Indische vorsten en grooten voortbrengselen en schatten ten geschenke aangeboden. Het schilderwerk op het paneel aan de voorzijde verbeeldt de Toekomst. Rechts: het onderwijs, links: het recht. Op het achterpaneel is de historie voorgesteld. De muze der historie vereeuwigt het feit der volkshulde in een boek. Het wapen van Amsterdam en Mercurius ontbreken niet, evenmin als een gezicht op Amsterdam, het Paleis, de Nieuwe Kerk; in het verschiet scheepvaart van IJ en Amstel. De schilderingen hebben een gouden fond, waardoor zij zich aansluiten bij het geheel.

Ook de koets is rijkelijk met verguld beeldhouwwerk versierd. Op de koets is een beeldengroep, voorstellende: Handel, Arbeid, Scheepvaart en Landbouw, die de volkswelvaart uitmaken en de kroon van Oranje hooghouden. Ter weerszijden van achteren houden twee leeuwenmuilen de draagpunten der riemen voor de achterop staande lakeien. De lantaarns, van geheel oorspronkelijk model, zijn door koninklijke kronen gedekt en ingericht voor electrische of Acetyleen-verlichting.

De overgang van de assen in de wielnaven is afgesloten met het beeld der zon in brons, welker stralen zich aan die der spaken aansluiten, als symbool van den glans, die van het Koninklijk Huis uitstraalt. Twee brieschende leeuwen sluiten het achtergedeelte van de koets met een ketting af.

De koets is vrij hoog. Toen nl. het eerste ontwerp ter voorloopige beoordeeling gereed was, kwam de firma Spijker ter oore, dat H. M. gaarne de koets zóo hoog zoude hebben, dat zij haar volk zoude kunnen zien, telkenmale als zij erin zou rijden, en ook het volk zijn Koningin. Verder bleek de wenschelijkheid, dat H. M. recht op in de koets zoude kunnen staan, zonder haar hoofdtooisel te kunnen schaden.

De bok is omhangen met een kleed van koningsrood laken. Ter weerszijden het rijkswapen, keurig in kunstnaaldwerk en heraldieke kleuren uitgevoerd. De riemen, waarin de koets hangt, zijn omkleed met rood Marokko-leder, gestikt in gele zijde en met vergulde sterren versierd. De bekleeding van het koepelvormige plafond is gedamasseerd met Oranjebloesems. Al de bekleedsels, de hoofdtoon in een aangenaam zacht ivoor, geel of wit, zijn uitgevoerd door Amsterdamsche dames in zoogenaamde „petit point", geheel in zijde.

De Gouden koets is bestemd om door acht paarden te worden getrokken. De beide achterpaarden worden van den bok af bestuurd. Daarom heeft de bok afmetingen, die bij de gewone hedendaagsche rijtuigen overdreven zouden zijn. De makers, Gebr. Spijker, hebben in alles den Hollandschen renaissance-stijl, den stijl van Hollands bloeitijd toegepast.

De Ivoren Calèche.

De Koningin-Moeder heeft aan hare Dochter een ivoren gala-calèche ten geschenke gegeven, die een waardig pendant vormt op de Amsterdamsche gouden koets. Met deze calèche deed H. M. hare blijde intrede binnen Amsterdam en 's Gravenhage.

Dit elegante rijtuig komt in zijne bekorende blankheid van ivoor met goud te mooier uit door het rood fluweel der kroon. In plaats van een koetsiersbok is een groep van drie vergulden nimfenfiguren aangebracht, die gezamenlijk de Koningskroon omhoog heffen. Aan de achterzijde, in de plaats van den palfrenierszetel, is evenens een groep aangebracht van twee vrouwenbeelden, die een krans van eikenbladeren omhoog heffen en in de andere hand een tak met half ontloken leliën houden. Overigens is de versiering even keurig als ongemeen. Het eikenblad-motief vindt men overal terug: zoo in den versierden rand, die rondom den bak van het fijn ivoren rijtuig loopt, als in den met goud geborduurden rand van de wit zijden kussens en het bekleedsel, waarmede de koninklijke calèche inwendig gevoerd is: zoowel in de monumentale lantarens als op de spaken en de vergulde bussen der wielen.

Op het portier aan weerszijden prijkt het koninklijk wapen: op de voor- en achterzijde en de zijkanten van het rijtuig een koningskroontje. De kap van zwart leder, die niet ontbreken mocht, omdat men op plotseling overvallend slecht weer bedacht moet zijn, kan tot een minimum herleid worden en hindert zelfs niet te midden van al dit glanzend ivoor en de fijne matte zijde. De lederen hangriemen zijn rood verlakt en bieden een aangename afwisseling.

Met uitzondering van de lantarens, die te Parijs gemaakt zijn, is de ivoren calèche geheel Hollandsch werk. Ze is vervaardigd door de rijtuigfabriek firma M. L. Hermans & Co., Den Haag.

BUITENLAND.

RUSLAND. — De *Regeeringsbode* maakt een kennisgeving van den Czaar openbaar, waarin aan alle mogendheden het voorstel tot ontwapening wordt gedaan met uitnoodiging te dien einde een internationale conferentie bijeen te roepen.

De kennisgeving luidt aldus:

Op bevel van den keizer overhandigde de heer Moeraviët den 24en Aug. aan de te St.-Petersburg geaccrediteerde buitenlandsche vertegenwoordigers de volgende mededeeling : Het handhaven van den algemeenen vrede en de mogelijke vermindering der boven matige krijgstoerustingen vormen tegenwoordig het ideaal der gansche wereld en daarop is ook het streven van alle regeeringen gericht.

Overtuigd, dat dit verheven doel overeenkomt met de werkelijke belangen en de rechtvaardige wenschen van alle mogendheden, acht de keizerlijke regeering het oogenblik gunstig, om langs den weg eener internationale beraadslaging middelen te zoeken om aan alle volkeren de weldaden des vredes te verzekeren en een einde te maken aan de tegenwoordige krijgstoerustingen.

Het handhaven van den vrede is het doel der internationale politiek en in naam van den vrede hebben de groote staten machtige bondgenootschappen gesloten.

Ter handhaving van den vrede heeft men de militaire macht in tot nog toe onbekende mate ontwikkeld; de lasten zijn in zulk een mate aangegroeid, dat de volkeren ze slechts moeilijk meer kunnen dragen. Honderden millioenen worden gebruikt voor vernielingsmachines, welke morgen haar waarde verliezen, wegens de een of andere nieuwe ontdekking.

Wanneer deze toestand voortduurt is een catastrophe onvermijdelijk. Daarom heeft de keizer den heer Moeraviet bevolen, aan alle te St. Petersburg geaccrediteerde vertegenwoordigers het voorstel te doen tot het houden eener conferentie, welke zich zal hebben te belasten met de vraag, hoe een einde kan worden gemaakt aan de onophoudelijke krijgstoerustingen en het onheil kan worden voorkomen, dat de wereld bedreigt.

Deze conferentie zal met Gods hulp een gunstig voorteeken zijn voor de aanstaande eeuw.

ADVERTENTIEN.

hier worden ingevoerd.

Het LANS' EXTRA STOUT staat onder voortdurende contrôle van het Bureau voor Chemisch- en Microscopisch Onderzoek, Directeuren Dr. P. F. VAN HAMEL ROOS en A. HARMENS WZN., te Amsterdam. Bij het chemisch onderzoek door genoemde heeren zijn in het bier geenerlei vervalschingen met salicylzuur, hopsurrogaten, glycerine enz. geconstateerd, is bevonden, dat de verhouding van extract en alcohol als zeer gunstig te beschouwen is en dat het bier aan de eischen voldoet, welke aan onvervalscht en krachtig Stout gesteld kunnen worden.

Op verzoek van de HH. LANS & ZOON heb ik Heeren geneeskundigen dezer kolonie doen toekomen een proefzending van dit bier, met beleefde uitnoodiging om aan mijn adres te willen doen geworden hun geëerd advies daaromtrent.

Ziehier hunne verschillende adviezen, welke, even als die van duizenden geneeskundigen in Nederland, de uitstekende eigenschappen van dit biersoort bevestigen:

Curaçao, 7 Mei 1898.

Aan
den Weledelen Heer
Jan Monsanto.
Waarde Heer Monsanto,

Ik dank U voor de 2 fleschjes Lans' Extra Stout, welke ik als proefzending ontvangen heb en voldoe gaarne aan uw verzoek, om U mijn oordeel over dat bier te doen kennen. Ik vond het smakelijk en goed; de gunstige verhouding van extract en alcohol daarin strekt het tot aanbeveling voor vele zieken en ik zal niet nalaten bij voorkomende gelegenheden, daar op te wijzen, terwijl er bij mij geen bezwaar bestaat, de Heeren H. Lans en Zoon toe te staan mijn naam te vermelden op hunne aanbevelingskaart.

Met achting,

Uw dienstw. dienaar,
FERGUSON.
(Geu. Off. v. g. 1e kl. van het garnizoen).

—

Curaçao, 15 Mei 1898.
Den Weled. Heer Jan Monsanto,
Curaçao.

Weled. Heer!

De proefleschjes van Lans' Extra Stout van U ontvangen, hebben mij zeer voldaan, aangezien ik reeds zoekende was naar Stout met laag alcoholgehalte. Ik neem daarom ook de vrijheid U te verzoeken, mij eene kist van 2 dozijn te willen doen toekomen.

Uw dienstwillige
H. FERGUSON,
arts.
(Stadsgeneesheer.)

—

Curaçao, 6 Mei 1898.
Aan den Weled. Heer Jan Monsanto,
alhier.

Weled. Heer,

In antwoord op uw schrijven dd. 2 April deel ik U mede, dat het organoleptische onderzoek, waaraan ik Lans' Extra Stout heb onderworpen, een allezins bevredigend resultaat heeft opgeleverd en dat ik mij gaarne bereid verklaar genoemde biersoort aan te bevelen.

Hoogachtend,

Uw dw. dr.
TH. BUYS,
mil. apotheker 2e kl.

—

Curaçao, 11 Mei 1898.

De ondergeteekende is bereid om een of meer lansen te breken, met wie ook om te getuigen en te bewijzen, dat de Extra Stout van de Heeren H. Lans en Zoon, uit hunne Stoom-bierbrouwerij "Het Hert", Haarlem, werkelijk *iets extra is* en aanbevelingswaardiger dan alle andere dranken van dien aard door hem tot nu toe voorgeschreven aan zieken, convalescenten, herstelden en gezonden.

De geneesheer van het Krankzinnigengesticht, belast met de armen-praktijk etc., in de kolonie Curaçao (hoofdplaats Willemstad).

D. R. CAPRILES.

—

Curaçao 16 Mei 1898.
Aan den Heer
Jan Monsanto.
Alhier.

Geachte Heer,

De ondergeteekende, Dr. Julio Lyon, genees-, heel- en verloskundige van de faculteit van Parijs, Officier d' Académie, verklaart bij dezen in antwoord op uw schrijven van den 11n. April 1898, dat hij de 2 flesschen Lans' Extra Stout, die U hem als eene proef hebt toegezonden, onderzocht heeft en naar zijn oordeel als een van de beste merken in haar soort mag worden beschouwd.

Met de meeste hoogachting teekent hij zich

Uw dienstw. dienaar,
DR. LYON.

—

Curaçao 9 April 1898.
Den Weledelen Heer Jan Monsanto,
alhier.

Geachte Heer,

Met genoegen heb ik aan uw verzoek voldaan en Lans' Extra Stout geproefd.

Ik moet zeggen, dat wat smaak en andere hoedanigheden betreft, het gerust met de beste kan wedijveren.

Met achting,

Uw dw. dienaar.
C. A. ZEPPENFELDT.
(arts. armen-dokter voor de benedendistricten).

—

St. Eustatius, 7 Mei 1898.
Den Weled. Gestr. Heer
Jan Monsanto
Curaçao.

Geachte Heer,

In antwoord op uw geëerd schrijven van den 13n. April jl. haast ik mij U de goede ontvangst te berichten van 1 kistje inh. 2 fl. Lans Extra Stout als eene proefzending.

Van de deugdelijkheid hiervan heb ik mij overtuigd, en wordt het Lans' Extra Stout dan ook door mij aan de onder mijne behandeling zijnde patiënten ten zeerste aanbevolen.

Volgaarne sta ik de Geachte Heeren H. Lans & Zoon toe, mijn naam op hunne aanbevelingskaarten te vermelden.

Hoogachtend,

Uw dw. dienaar,
MAY.
(gouvernements-geneeskundige)

Dit bier is tegen schappelijke prijzen verkrijgbaar bij den Heer JAN MONSANTO, eenigst agent daarvan, en ook bij de Heeren DE LANNOY & Co. (*Botica Central*), bij wie attesten van een groot aantal Neder- en buitenlandsche geneeskundigen te lezen zijn.

TER PERSE,

De volgende week zal verschijnen de

Gramática Papiamento

DOOR

ALFREDO F. SINTIAGO.

á 50 ct. per exemplaar, te bekomen in den Boekhandel van de Heeren A. Bethencourt en Zonen, of ten huize van den schrijver, Willemstad, Kerkstraat N° 195.

Naaml. Vennootschap
ZOUT-EXPLOITATIE EN CULTUUR-ONDERNEMINGEN "BONAIRE."

Amsterdam, 13 Augustus 1898.

De Directie van bovengenoemde Vennootschap vernomen hebbende, dat door sommige handelaren op Curaçao en op Bonaire briefjes of gedrukte bons in betaling worden afgegeven, om later weer in te wisselen, geeft kennis, dat zij deze wijze van afrekening, hoe noodig ook, ten eenenmale afkeurt. De ambtenaar bij haar in dienst, die briefjes of bons afgeeft, of door andere handelaren uitgegeven, in ontvangst neemt, handelt geheel in strijd met zijne instructiën en hare toestemming, en is derhalve persoonlijk aansprakelijk voor de gevolgen.

Het werkvolk bij de Vennootschap in dienst ontvangt zijn loon in gangbare munt; hij is vrij zijne benoodigdheden te koopen, waar hij het voordeeligst terecht kan.

De Directeur,
G. A. B. HELLMUND.